

Billy Cobham's *Spectrum*

Baanbrekend album waarna drums nooit meer

50 jaar!

hetzelfde waren

Billy Cobham ontketende met *Spectrum* een revolutie in het drummen, niets minder dan dat. Op 1 oktober 1973 kwam het album uit, nu 50 jaar geleden.

door Erk Willemsen

Billy Cobham had al bekendheid verworven met Mahavishnu Orchestra en daarvoor met George Benson, Stanley Turrentine en korte tijd ook bij Miles Davis. Zijn drumspel daar was al verbluffend. Maar op zijn eerste eigen album *Spectrum* komt zijn stijl tot volle wasdom.

In drie dagen tijd, 14 tot 16 mei 1973, neemt hij zes tracks op die stuk voor stuk tot het klassieke repertoire van de jazzrock zijn gaan behoren. Vier van de nummers, *Quadrant 4*, *Stratus*, *Taurian Matador* en *Red Baron*, speelt hij met een band die nog nooit eerder had samengespeeld. Hij brengt met hen een onwerkelijke symbiose tot stand. Cobham's composities worden vertolkt door Leland Sklar, verantwoordelijk voor de onvergetelijke baslijnen op de plaat, Jan Hammer die prachtige Rhodes-tapijtes neerlegt, maar vooral geniale

Leland Sklar

Moog-solo's speelt, en Tommy Bolin, de veel te vroeg overleden gitarist die briljant soleert, vaak in duel met Jan Hammer.

Leland Sklar verklaart in zijn YouTube-video over de track

Billy Cobham in Amsterdam, 1973

© Frans Verpoorten

Stratus het succes van deze formatie: "Tommy en ik kwamen uit de rock, Jan en Billy uit de jazz; daaruit kwam die perfecte fusie tot stand. Alles werd live in de studio opgenomen en is ofwel een eerste ofwel een tweede take."

De overige twee nummers, *Spectrum* en *Le Lis*, neemt Cobham op met Ron Carter op contrabas, Ray Barreto op per-

Jan Hammer

cussie, gitarist John Tropea en blazers John Farrell en Jimmy Owens. Tussen de nummers door speelt Cobham een aantal 'interludes', op drums, piano en een Moog drumsynthesizer. Het is onbekend of hij bij de opnamen daadwerkelijk de plexiglas Fibes drumkit gebruikte waarmee hij op de binnenzijde van de album-cover staat afgebeeld.

Fantastische recensies

In het interview dat Simon Phillips vorig jaar met hem deed voor ons jubileumnummer zegt Cobham: "Het album kwam uit bij Atlantic Records en ik dacht er verder niet zo veel meer over na, totdat er zes maanden later iemand van de platenmaatschappij aan de telefoon hing. Ze probeerden me al zes maanden te pakken te krijgen. Ik vraag dus heel on-

Tommy Bolin

schuldig; hoezo? Ik ben gewoon een beetje in de studio bezig, niet veel bijzonders. "Je album staat op 32 in de Billboard-lijst en krijgt overall fantastische recensies", was het antwoord. Dat was helemaal langs me heen gegaan, want ik volgde dat soort dingen toen helemaal niet. Maar ik moest dus snel een band bij elkaar zoeken en *Spectrum* live gaan brengen."

Billy Cobham 2023

© Volker Beushausen

Die liveband werd een heel andere dan op de opnamen, met onder anderen de Brecker Brothers en John Abercrombie. Bekijk video's met die band (1974) op Slagwerkkrant.nl.

Briljant

Wat maakt het drumspel van Cobham nou zo ongenaakbaar? Voor die tijd was sowieso het combineren van rockgrooves met jazzfeels en solo's vernieuwend. Maar de manier waarop hij het uitvoert, maximaal dynamisch, met subtiele ghostnotes op snaredrum, heel precies gespeelde fills, gecombineerd met rauwe uitbarstingen op zijn Chinese bekkens, en uit duizenden herkenbare tomriffs, maken zijn spel revolutionair. De solo's in de twee interludes *Searching*

For The Right Door en *Anxiety* zijn briljant en tonen zijn stijl in volle glorie: melodius, beheerst, rauw en subtiel tegelijk. ■

LEES, LUISTER EN KIJK VERDER OP SLAGWERKKRANT PLUS

VIDEO Billy Cobham *Spectrum live Norway 1974*

VIDEO 50 Years *Spectrum Norway live 2023*

VIDEO Leland Sklar over *Stratus*, *Taurian Matador* en *Red Baron*

TRANSCRIPTIES drumnoten van de zes tracks, van *Quadrant 4* tot *Le Lis*

ARCHIEF Simon Phillips interview met Billy Cobham 2022

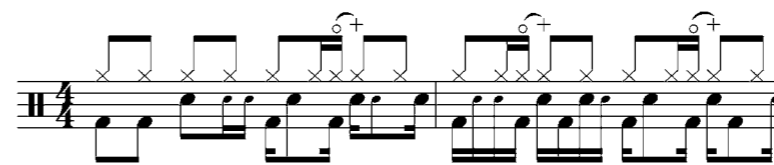
ARCHIEF interviews Billy Cobham in *Slagwerkkrant* 1984, 1994, 1996, 2005

PODCAST Billy Cobham - *Powerhouse WDR3*

SPOTIFY *Spectrum*

SPOTIFY *Spectrum Interludes*

slagwerkkrant.nl

Transcriptie door Mark Eeftens van *Taurian Matador*: "Hiermee zette Cobham een nieuwe standaard voor de begrippe groove en flow"

Mijn persoonlijke Billy Cobham-relaas

Ik was nog maar koud aan het drummen toen ik in diverse bandjes belandde, op de muziekschool in Leiderdorp, begeleid door de bandcoaching avant la lettre van mijn drumleraar Fred Cohen, *Samba Pa Ti* spelend, met vrienden *Hocus Pocus* proberen, en met een bandje waar ik voor gevraagd was in Voorschoten eigen nummers maken. We repeteerden in een kas, maart 1973. Ik zie de situatie nog zo voor me. De gitarist was laat; hij hield een elpee omhoog en vroeg: 'Wie wil deze hebben, het is een afschuwelijke plaat.' Ik hapte, was benieuwd. Het was *Birds Of Fire* van Mahavishnu Orchestra, met Billy Cobham. Ik was meteen om! Dat heel precieze, lichtvoetige, maar o zo krachtige drumspel, wow!

Een paar maanden later was daar opeens een eigen album van Billy Cobham: *Spectrum*. Opnieuw was ik *flabbergasted*. Wat een power in de eerste track *Quadrant 4*, met voor die tijd verbluffend dubbele-bassdrumspel, direct gevolgd door de schitterende finesse van die nooit eerder vertoonde solo-intermezzo's van Cobham. Vervolgens speelde ik *Red Baron* en *Le Lis* in de muziekschoolband, en merkte ik hoe een op het eerste oog eenvoudige partij van Cobham soms toch heel lastig te *pinpointen* was.

Fast Forward naar 17 september 1988: nerveus schud ik 's ochtends om 10 uur de hand van Billy Cobham, die ik een compositie moet gaan uitleggen die ik schreef voor 65 drummers en waarbij Cobham de solist zou zijn. Daar sta je dan opeens je held te dirigeren...

Een paar jaar later: ik haalde het in m'n hoofd na een concert van de Cobham band terloops een opmerking tegen hem te maken: het was wel een wat laidback concert hè? 'What!?!? We played our asses off!' En ik kon die avond geen goed meer doen. Lessen leer je gaandeweg...

Spectrum is 1 oktober 50 geworden. En iedere keer als ik het album hoor, kan ik maximaal genieten!

Erk Willemsen in de seventies